

PDW: Mowa nienawiści w przestrzeni publicznej - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	PDW: Mowa nienawiści w przestrzeni publicznej
Kod przedmiotu	09.0-WH-FGP-MNw PP-S19
Wydział	Wydział Humanistyczny
Kierunek	Literatura popularna i kreacje światów gier
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	6
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Magdalena Hawrysz, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Na zajęciach będą realizowane dwa cele. Po pierwsze – opis językowych mechanizmów tzw. mowy nienawiści, którą będzie się rozumieć szeroko, tzn. jako wszelkie wypowiedzi łączące, poniżające i dyskryminujące ze względu na płeć, wiek, orientację seksualną, przekonania polityczne, wyznanie, narodowość, rasę, niepełnosprawność. W tym obszarze zajęcia mają uświadomić, że słowna przemoc, tak silnie obecna we współczesnym życiu publicznym, sięga korzeniami głęboko w językowo-kulturową przeszłość. Drugim celem będzie uwrażliwienie studentów na wszelkie przejawy mowy nienawiści oraz uświadomienie pozajęzykowych skutków stosowania agresji werbalnej oraz wagi językowych zachowań etycznych. Badaniem zostaną objęte różnorodne teksty (publicystyka, debaty polityczne, wpisy na forach internetowych, reformacyjna polemika religijna), co pozwoli dotrzeć do przyczyn, funkcji, przejawów i sfer funkcjonowania mowy nienawiści.

Wymagania wstępne

Ogólna znajomość komunikacji publicznej.

Zakres tematyczny

1. Etyka słowa.
2. Nowe granice tabu językowego.
3. Mowa nienawiści a problem wolności słowa i poprawności politycznej.
4. Sfery funkcjonowania mowy nienawiści.
5. Ukryte i jawne formy przemocy werbalnej.
6. Agonistyczne zachowania językowe (dyskusja, debata, polemika, spór, kłótnia).
7. Leksykalne i tekstowe środki agresji słownej (wulgaryzmy, inwektywy, etykiety, ironia, kpina, oskarżanie, ośmieszanie, potwarz, groźba, kompromitowanie, stereotypizacja itp.).

Metody kształcenia

Pogadanka, wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, dyskusja problemowa, praca w grupach, praca z tekstem źródłowym (w tym przedstawieniami ikonicznymi i nagraniami audio-wideo).

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student umie przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację tekstu agonistycznego z zastosowaniem typowych metod, uwzględniając kontekst społeczny i historyczno-kulturowy	• KKG1_U14	• aktywność w trakcie zajęć • dłuższa wypowiedź na forum grupy • projekt multimedialny • analiza przypadku	• Ćwiczenia
Student potrafi przygotować dłuższą wypowiedź w języku polskim na temat nieetycznych zachowań językowych i zaprezentować ją na forum publicznym, wskazując i objaśniając mechanizmy mowy nienawiści	• KKG1_U08	• aktywność w trakcie zajęć • dłuższa wypowiedź na forum grupy • analiza przypadku	• Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną wiedzę obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu etyki języka, definiuje mowę nienawiści i zjawiska pokrewne	• KKG1_W03	• aktywność w trakcie zajęć • dłuższa wypowiedź na forum grupy	• Ćwiczenia
Student zna i rozumie metody analizy i interpretacji tekstów agonistycznych uwzględniającej ich umiejscowienie w momencie dziejowym, identyfikuje werbalne i pozawerbalne przejawy mowy nienawiści	• KKG1_W12	• aktywność w trakcie zajęć • dłuższa wypowiedź na forum grupy	• Ćwiczenia
Student jest otwarty na nowe idee i gotów do zmiany opinii na temat nieetycznych zachowań językowych oraz języka równościowego w świetle dostępnych danych i argumentów	• KKG1_K02	• aktywność w trakcie zajęć • dłuższa wypowiedź na forum grupy - projekt multimedialny	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Obecność na zajęciach, przygotowanie do zajęć i aktywny w nich udział, dłuższa wypowiedź na forum grupy, analiza przypadku, projekt multimedialny.

Literatura podstawowa

1. Cegiela A., *Czym jest mowa nienawiści?*, „Poradnik Językowy” 2014, z. 1 s. 7-17.
2. Hawrysz M., *Formy komunikacji agonistycznej*, [w:] eadem, *Polemiczna twórczość Marcina Czechowica w perspektywie genologii lingwistycznej*, Zielona Góra 2012.
3. Kowalski S., Tulli M., *Zamiast procesu. Raport o mowie nienawiści*, Warszawa 2003.
4. Naruszewicz-Duchlińska A., *Nienawiść w czasach Internetu*, Gdynia 2015.
5. Peisert M., *Formy i funkcje agresji werbalnej. Próba typologii*, Wrocław 2004.
6. Przybyszewski S., Rutkowski M., *Agresja werbalna w komentarzach internetowych (zarys problematyki)*, [w:] *Nowe zjawiska w języku, tekście i komunikacji*, Olsztyn 2006, s. 344-351.
7. Warda-Radys L., *Wszystko zaczyna się od języka – zarys portretu leksykalnego wyrazu hejt*, [w:] *Nie/porozumienie, nie/tolerancja, w(y)kluczenie w języku i kulturze*, red. E. Biłas-Pleszak, A. Rejter, K. Sujkowska-Sobisz, Katowice 2021, s.11-24.

Literatura uzupełniająca

1. *Cyberbullying. Zjawisko, konteksty, przeciwdziałanie*, red. J. Pyżalski, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej, Łódź 2012.
2. Kamińska-Szmaj I., *Agresja językowa w życiu publicznym. Leksykon inwektyw politycznych 1918–2000*, Wrocław 2007.
3. Klemperer V., *LTI. Notatnik filologa*, Kraków 1983.
4. Kłosińska K., Rusinek M., *Dobra zmiana. Czyli jak się rządzi światem za pomocą słów*, Kraków 2019.
5. Mazur J., Rzeszutko M., *Słownictwo "NIE" jako przykład agresji i wulgaryzacji języka we współczesnej polszczyźnie*, [w:] *Słownictwo współczesnej polszczyzny w okresie przemian*, red. J. Mazur, Lublin 2000, s. 149-160.
6. Nijakowski L., *Mowa nienawiści w świetle teorii dyskursu*, [w:] *Analiza dyskursu w socjologii i dla socjologii*, red. A. Horolets, Toruń 2008.
7. Ostrowski Ł., *Mowa o rasizmie. Pojęcie rasizmu we współczesnej polskiej prasie antyfaszystowskiej i skrajnie nacjonalistycznej*, Warszawa 2009.
8. Satkiewicz H., *Językowe przejawy agresji w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych*, Warszawa 2000.
9. Staszewska J., *Wulgaryzacja przekazu jako wyróżnik języka w komunikacji na forach internetowych*, „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Linguistica” 2010, t. 45, s. 197-208.
10. Mosiołek-Kłosińska K., *Wulgaryzacja języka w mediach*, [w:] *Język w mediach masowych*, red. J. Bralczyka i K. Mosiołek-Kłosińskiej, Warszawa 2000, s. 75-85.

Uwagi

Jest to przedmiot opcjonalny, wybierany z oferty przedmiotów do wyboru Instytutu Filologii Polskiej; przedmiot zostanie uruchomiony w zależności od potrzeb i zainteresowania w danym semestrze studiów I stopnia (na podstawie deklaracji studentów/elektronicznego wyboru przedmiotów).

Zmodyfikowane przez dr Krystian Saja (ostatnia modyfikacja: 08-10-2022 18:38)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ